

Sportverenigingen Groningen

Leden, vrijwilligers en trainers

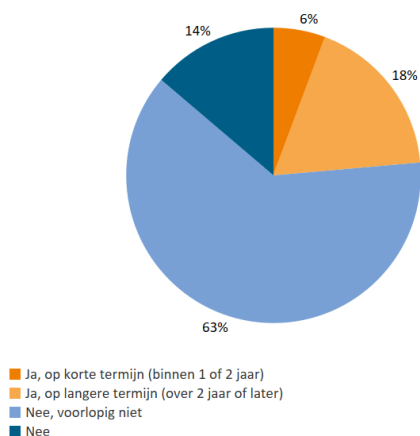
Inleiding

Als onderdeel van de Sportmonitor Groningen doen Sociaal Planbureau Groningen en Huis voor de Sport Groningen onderzoek naar de vitaliteit van Groningse sportverenigingen. Voor een eerste regionale verkenning is in december 2023 een vragenlijst verstuurd naar Groningse sportverenigingen (963). In totaal hebben 123 sportverenigingen de vragenlijst volledig ingevuld. In dit feitenblad worden enkele uitkomsten van de vragenlijst gepresenteerd. De focus in dit feitenblad ligt op ledenaantallen, vrijwilligers en trainers.

Leden

De ontwikkeling van het aantal leden houdt veel verenigingen bezig. In de jaarlijkse onderzoeksrapportage 'Zo Sport Nederland' concludeert NOC*NSF dat sportdeelname bij sportverenigingen in 2022 licht hersteld is na de twee coronajaren, maar de sportdeelname is nog niet terug op het oude niveau¹.

Over het algemeen zijn de Groningse sportverenigingen die hebben deelgenomen aan het onderzoek positief gestemd over het verwachte aantal leden in het komende jaar/seizoen. Slechts één op de tien (10%) verwacht dat het aantal leden (sterk) zal dalen. Wel verwacht bijna een kwart (24%) dat de ontwikkeling van het aantal leden een bedreiging zal gaan vormen voor de toekomst van de vereniging (figuur 1).

Figuur 1. Denkt u dat de ontwikkeling van het (huidige) ledenaantal een bedreiging vormt voor de toekomst van uw vereniging?

¹ NOC*NSF. (2022). *Zo Sport Nederland*. <https://nocnsf.nl/media/apuf1k3a/zo-sport-nl-2022-def.pdf>

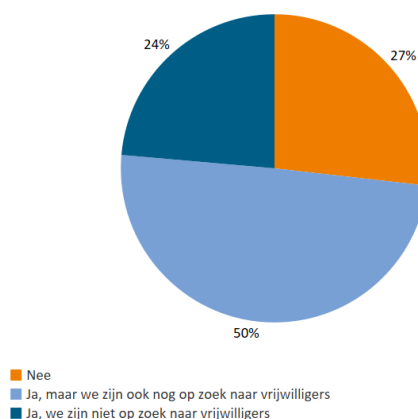
Dit beeld wordt ook door de sportconsulenten herkend. Door de maatregelen tijdens de twee coronajaren zijn de ledenaantallen afgenomen en daardoor kan het zijn dat de verenigingen verwachten dat het ledenaantal een bedreiging kan gaan vormen voor de toekomst. Een andere oorzaak waardoor de ledenaantallen bij een aantal verenigingen teruglopen is de geringe aanwas van jeugdleden. Ook blijkt het lastig om jeugd te behouden voor de vereniging. In 'Zo Sport Nederland' concludeert NOC*NSF dat jeugd nog vaak sport bij de sportvereniging, maar uit het onderzoek 'Sportgedrag in Nederland' blijkt dat jongeren tussen de 13 en 18 jaar steeds meer drempels zien om lid te worden van een sportvereniging².

"Behoud van leden en werving van nieuwe leden is lastiger in een klein dorp tussen grotere dorpen en verenigingen."

"De vergrijzing neemt toe onder de leden. Het merendeel van de trainers is 60 jaar of ouder."

Vrijwilligers

Naast de ontwikkeling van het ledenaantal blijkt het vinden en binden van vrijwilligers een belangrijk punt voor veel sportverenigingen in Drenthe. Ruim vier op de tien (44%) verenigingen benoemt dit als een van de belangrijkste knelpunten en ruim driekwart (77%) geeft aan momenteel op zoek te zijn naar vrijwilligers (figuur 2). De verenigingen geven aan dat vrijwilligers essentieel zijn voor het voortbestaan van de vereniging.

Figuur 2. Beschikt de vereniging momenteel over voldoende vrijwilligers?

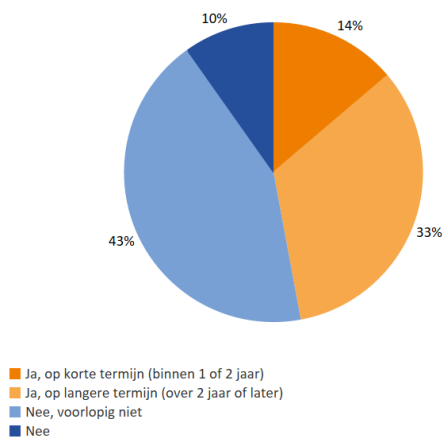
² NOC*NSF. (2023). *Sportgedrag in Nederland*. <https://nocnsf.nl/media/6776/onderzoeksrapport-sportgedrag-in-nederland-digitaal-2023.pdf>

“We merken dat de mensen zich steeds meer opstellen als consument en minder beschikbaar zijn als vrijwilliger. Verenigingen bestaan bij de gratie van vrijwilligers, daardoor blijft de sport betaalbaar voor een ieder. Als we met elkaar steeds minder vrijwilligerswerk willen doen (bestuur, kader etc.) dan zal dat betekenen dat er sportverenigingen ophouden te bestaan.”

De weergegeven data is niet gecorrigeerd voor ledenaantal of type sport. De vragenlijst is opgesteld door Sociaal Planbureau Groningen en Huis voor de Sport Groningen.

Trainers

Twee op de drie (66%) sportverenigingen geeft aan dat ze op het moment beschikken over voldoende trainers. Als het gaat om gekwalificeerde en opgeleide trainers zijn de sportverenigingen minder positief gestemd, krap vier op de tien (36%) kan beschikken over voldoende gekwalificeerde trainers. Richting de toekomst denkt een derde (33%) dat dit aanbod over 2 jaar of later een bedreiging kan worden, een kleinere groep verenigingen (14%) geeft aan dat dit aanbod op korte termijn al een bedreiging kan worden (figuur 3).

Figuur 3. Vormt de ontwikkeling van het aanbod aan vrijwilligers en gekwalificeerde trainers (kader) een bedreiging voor de toekomst van uw vereniging?

“We hebben een erg specialistische sport, dus als onze hoofdtrainer met pensioen gaat, zou dat wel voor een gat zorgen. Wel worden er jongere leden opgeleid voor hogere trainingsvaardigheden, zodat ze kunnen helpen en/of overnemen als dat nodig is. Dus we maken ons geen zorgen.”

Verantwoording

De data die gepresenteerd is in dit feitenblad is afkomstig uit een online vragenlijst gehouden in december 2023 onder sportverenigingen die bekend zijn bij Huis voor de Sport Groningen (963).